

Les pesqueres del Delta

La Confraria de Pescadors de Sant Carles de la Ràpita ha donat el crit d'alerta davant la proliferació descontrolada del crac blau. Es tracta d'una espècie invasora apareguda a la costa del Delta fa cinc anys i que enguany podria arribar a prop dels vint mil quilos de producció; és una quantitat inassumible tot i les iniciatives per comercialitzar el producte en l'àmbit gastronòmic endegat pels restaurants de la zona.

Josep Bayarri Raga,
periodista

El mes de juliol del 2009, arran l'aparició del caragol maçana als arrossars del Delta, la càtedra d'Ecologia Marina de la Universitat de Barcelona feia públic un informe sobre les greus conseqüències de la invasió d'espècies exòtiques a les aigües de l'Ebre. El caragol maçana, procedent del Brasil, es va afegir a una espècie que ja havia arribat a l'Ebre, originària dels rius russos, detectada deu anys abans, el musclo zebra, i a una altra ja endèmica, descoberta el 1974, el cranc roig, originari de les costes de Mèxic. Han passat gairebé deu anys des que es començà a prendre seriosament el problema; però tot i les actuacions realitzades per evitar les greus conseqüències per a l'equilibri ecològic i la subsistència de la fauna natural, les infraestructures de reg i la navegació turística, el problema no s'ha erradicat del tot en cap dels casos. Ara és el crit d'alerta que avisa sobre l'expansió d'una nova espècie invasora apareguda el 2012: el cranc blau, crustaci originari del Canadà. Pel que fa a les aigües interiors, des que va arribar fa quaranta anys s'ha anat eixamplant l'àrea del silur, que arribava ja a la comunitat de la Rioja. Originari dels rius de centre-Europa, fou introduït per promoure la pesca esportiva. Avui, la pesca del silur s'ha convertit en un veritable potencial econòmic per a la zona de l'aiguabarreig de l'Ebre, amb el Segre i els embassaments de Mequinensa i Ribarroja. Però gairebé ha fet desaparèixer les espècies pròpies.

El delta de l'Ebre era un lloc excepcional per als pescadors, ara en greu perill per la invasió de les espècies exòtiques. La pesca fluvial ha estat una de les activitats històriques a la part baixa de l'Ebre i un dels mitjans de subsistència de la població. Avui ho és encara, però no era més fa

dos-cents anys, tot i el seu caràcter artesanal. La pesca amb muletes als estanys interiors del Delta o al mateix riu, era tan important o més que la pesca de cabotatge en mar obert. I sovint eren simultànies. Des del segle XIII, la pesca a les basses del Delta era patrimoni de la ciutat de Tortosa; amb el temps, se'n va privatitzar una part, especialment des de la colonització del Delta (aparició del cultiu de l'arròs a finals del segle XIX). Segons explica Joan Moreira (*Del Folklore tortosí*, Impr. Querol, Tortosa, 1934), de la dotzena de llacunes que hi havia fa segle i mig, (Buda, Alfacada, Port Fangós, Calaix Gran...), la majoria eren ja de domini particular i la seua pesca estava restringida als propietaris i als que les arrendaven; n'hi havia quatre, les més grans, la pesca de les quals estava adjudicada en concessió exclusiva al Gremi de pescadors de Sant Pere (l'Encanyissada i la Tancada, entre Sant Jaume d'Enveja i Sant Carles de la Ràpita; i la Goleta o Goler i Canal Vella al delta esquerre).

La pesca era abundosa i de qualitat (moixarres, llops, llisals, tenques i anguilles), però no n'hi havia prou pel nombre d'agremiats, que aleshores superava els dos centenars, raó per la qual cada any se sortejaven fins a 72 places de pesca. L'acte del sorteig es feia dos dies després de la festa de Sant Pere, a la capella que el gremi tenia al barri de pescadors de Tortosa, al final de l'actual carrer de Sant Pere, on s'encreuava amb el carrer de Pescadors que venia del carrer d'En Carbó. La façana de l'Ajuntament abocaria ara al carrer de Pescadors si no hagués desaparegut durant la Guerra per deixar espai a l'actual plaça d'Espanya. Els pescadors tenien la seua casa a Tortosa, però durant la temporada de pesca vivien en barraques, que eren propietat del Gremi, vora les llacunes. La pesca era desembarcada i portada a la Ràpita o l'Ampolla, on s'encaixava i es venia als arriars.

Les espècies exòtiques que han envaït el curs de l'Ebre des de fa menys de mig segle poden suposar la total desaparició de la fauna autòctona, avui ja en retrocés.

Eren les dones dels pescadors les que feien aquesta feina, cobraven i administraven el negoci; i, per aquest motiu, havien de viure prop

de les pesqueres (a la llarga s'instal·laren a l'Ampolla o a Sant Carles). Fins i tot el Gremi de Sant Pere acabà traslladant la seua seu

al port de la Ràpita, on encara és ben viu i actiu. Tot això pel que fa a la tradició dels pescadors; un altre dia parlarem de la marineria tortosina.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Pl. de Joaquim Bau, 6-8 43500 Tortosa
clinicatortosa@grupsagessa.cat
977 588 200
Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per
a mútues i particulars de
les Terres de l'Ebre, el Baix
Maestrat i el Baix Aragó

Especialitats i Serveis

- Al·lèrgologia
- Anàlisis clíniques
- Anatomia patològica
- Anestesiologia i Clínica del Dolor
- Angiologia i Cirurgia Vascular
- Aparell Digestiu i Endoscòpia Digestiva
- Cardiologia
- Cirurgia General i Aparell Digestiu
- Cirurgia Oral i Maxil·lofacial
- Cirurgia Pediàtrica
- Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora
- Dermatologia
- Dietètica
- Endocrinologia i Nutrició
- Especialitats pediàtriques (Cardiologia, Endocrinologia, Gastroenterologia i Pneumologia)
- Farmàcia
- Infermeria
- Llevadores
- Medicina de l'Esport
- Medicina General
- Medicina Interna
- Neurologia i Neuropsicologia
- Obstetrícia i Ginecologia
- Oftalmologia
- Otorinolaringologia
- Pediatria
- Pneumologia
- Psicologia Infantojuvenil
- Psiquiatria
- Radiologia i Diagnòstic per la Imatge
- Rehabilitació i Fisioteràpia
- Reumatologia
- Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
- Urgències
- Urologia i Andrologia